Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2024/2085(INI)

1.4.2025

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Budżetowej oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie sprawozdania z wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności
(2024/2085(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Marie-Pierre Vedrenne

PA_NonLeg

POPRAWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych przedstawia Komisji Budżetowej oraz Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jako komisjom przedmiotowo właściwym, następujące poprawki:

Poprawka 1

Projekt rezolucji
Umocowanie 8 a (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych proklamowany i podpisany przez Parlament, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r., a także jego 20 zasad,

Poprawka 2

Projekt rezolucji
Umocowanie 8 b (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając komunikat Komisji z 4 marca 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2021)0102) oraz proponowane w nim główne cele na 2030 r. dotyczące zatrudnienia, umiejętności i szkoleń oraz ograniczania ubóstwa,

Poprawka 3

Projekt rezolucji
Umocowanie 8 c (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, w szczególności

cele nr 1, 4, 5, 8 i 10,

Poprawka 4

Projekt rezolucji
Umocowanie 8 d (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci[1a],
	[1a] Dz.U. L 223 z 22.6.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj.

Poprawka 5

Projekt rezolucji
Umocowanie 8 e (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając zalecenie Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępujące zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży[1a],
	[1a] Dz.U. C 372 z 4.11.2020, s. 1.

Poprawka 6

Projekt rezolucji
Umocowanie 12 a (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając komunikat Komisji z 17 grudnia 2024 r. pt. „Europejski

	semestr 2025 – pakiet jesienny" (COM(2024)0700),

Poprawka 7

Projekt rezolucji
Umocowanie 12 b (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając wniosek Komisji z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie wspólnego sprawozdania Komisji i Rady o zatrudnieniu (COM(2024)0701) (JER),

Poprawka 8

Projekt rezolucji
Umocowanie 19 a (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając tabelę wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności,

Poprawka 9

Projekt rezolucji
Umocowanie 19 b (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając raport Eurofound z 26 lutego 2024 r. pt. „Social governance of the Recovery and Resilience Facility: Involvement of the national social partners" [Zarządzanie społeczne Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności: zaangażowanie krajowych partnerów społecznych],

Poprawka 10

Projekt rezolucji
Umocowanie 19 c (nowe)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej[1a],
	[1a] Dz.U. L 275 z 25.10.2022, s. 33, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj.

Poprawka 11

Projekt rezolucji
Motyw G a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	-A. mając na uwadze, że społeczny wymiar odbudowy UE jest aspektem horyzontalnym Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF); mając na uwadze, że ogólnym celem RRF jest promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii przez zwiększenie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego państw członkowskich, łagodzenie społecznych i gospodarczych skutków kryzysu związanego z COVID-19, wkład we wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych oraz wspieranie transformacji ekologicznej i cyfrowej, a tym samym przyczynianie się do pozytywnej konwergencji gospodarczej i społecznej, przywracanie i promowanie zrównoważonego wzrostu, a także wspieranie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy;

Poprawka 12

Projekt rezolucji
Motyw -A a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	–Aa. mając na uwadze, że zakres stosowania RRF obejmuje sześć filarów polityki, a mianowicie:
	a) transformację ekologiczną,
	b) transformację cyfrową,
	c) inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu,
	d) spójność społeczną i terytorialną,
	e) zdrowie oraz odporność gospodarczą, społeczną i instytucjonalną, oraz
	f) strategie polityczne na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży;
	mając na uwadze, że ze względu na powiązania między działaniami w ramach wszystkich filarów należy zapewnić ich spójność i synergię;

Poprawka 13

Projekt rezolucji
Motyw A

Projekt rezolucji	*Poprawka*
A. mając na uwadze, że reformy i inwestycje w ramach ***Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (***RRF***)*** pomagają zwiększyć odporność UE i zmniejszyć jej zależność dzięki dywersyfikacji najważniejszych łańcuchów dostaw, a tym samym wzmacniają jej strategiczną niezależność; mając na uwadze, że reformy i inwestycje w ramach RRF ***generują też*** europejską wartość dodaną;	A. mając na uwadze, że reformy i inwestycje w ramach RRF pomagają zwiększyć odporność UE i zmniejszyć jej zależność dzięki dywersyfikacji najważniejszych łańcuchów dostaw, a tym samym wzmacniają jej strategiczną niezależność; mając na uwadze, że reformy i inwestycje w ramach RRF ***powinny przyczyniać się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu i większej konwergencji społecznej oraz wspierać uczciwą i sprawiedliwą***

	transformację w kierunku bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarki, wzmacniać europejską konkurencyjność, a zarazem zmniejszać nierówności społeczne i terytorialne oraz chronić osoby słabsze, a także generować europejską wartość dodaną; ***mając na uwadze, że reformy i inwestycje w ramach RRF powinny również zapewnić włączenie społeczne oraz wzmocnić usługi publiczne i społeczne oraz infrastrukturę;***

Poprawka 14

Projekt rezolucji
Motyw A a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Aa. mając na uwadze, że RRF stanowi bezprecedensową okazję do zapewnienia uczciwej i sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, cyfryzacji i zmian demograficznych; mając na uwadze, że w procesie odbudowy powinno uwzględnić się skutki społeczno-gospodarcze związane z płcią; mając na uwadze, że środki powinny być ukierunkowane na ochronę socjalną, wysokiej jakości zatrudnienie, przystępne cenowo mieszkania i wsparcie dla słabszych grup społecznych w celu poprawy poziomu życia zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych;

Poprawka 15

Projekt rezolucji
Motyw A b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Ab. mając na uwadze, że w ostatnich latach UE wykazała się dużą odpornością na poważne zakłócenia gospodarcze i społeczne, w szczególności dzięki

skoordynowanym działaniom i nowym instrumentom, takim jak RRF i europejski instrument tymczasowego wsparcia na rzecz zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE); mając na uwadze, że narzędzia te były kluczowe dla zapobieżenia asymetrycznej odbudowie państw członkowskich i utrzymania tempa przechodzenia na zrównoważoną i inkluzywną gospodarkę;

Poprawka 16

Projekt rezolucji
Motyw A c (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Ac. mając na uwadze, że społeczne skutki kryzysów nie były jednakowe dla wszystkich i dotknęły one przede wszystkim osoby o niskich dochodach oraz grupy znajdujące się w trudnej sytuacji;

Poprawka 17

Projekt rezolucji
Motyw B a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Ba. mając na uwadze, że nie wszystkie państwa członkowskie wdrożyły swoje plany odbudowy i zwiększania odporności w takim samym stopniu; mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnym Trybunału Obrachunkowego nr 13/2024[1a] stwierdzono, że państwom członkowskim trudno będzie wykorzystać całość przydzielonych środków do 31 sierpnia 2026 r. oraz że ukończenie działań w drugiej połowie okresu wdrażania RRF jest zagrożone; mając na uwadze, że opóźnienia we wdrażaniu wynikały m.in. ze wzrostu inflacji, wyzwań związanych z

	zamówieniami publicznymi, niedoborów dostaw i wahań cen rynkowych; mając na uwadze, że przy ocenie wdrażania RRF należy wprowadzić w życie wyciągnięte wnioski i zaktualizować istniejące struktury;
	[1a] Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 13/2024 z 10 września 2024 r. pt. „Absorpcja środków z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – Postępy są powolne, a ukończenie działań i tym samym osiągnięcie celów RRF jest wciąż niepewne”.

Poprawka 18

Projekt rezolucji
Motyw F

Projekt rezolucji	*Poprawka*
F. mając na uwadze, że skuteczna kontrola demokratyczna i parlamentarna nad wdrażaniem RRF wymagają pełnego zaangażowania Parlamentu i uwzględnienia wszystkich jego zaleceń na wszystkich etapach;	F. mając na uwadze, że skuteczna kontrola demokratyczna i parlamentarna nad wdrażaniem RRF wymagają pełnego zaangażowania Parlamentu i uwzględnienia wszystkich jego zaleceń na wszystkich etapach; ***mając na uwadze, że konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w szczególności z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi, mają również zasadnicze znaczenie dla przygotowania i wdrażania środków w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności i są wymogiem określonym w rozporządzeniu w sprawie RRF;***

Poprawka 19

Projekt rezolucji
Motyw F a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Fa. mając na uwadze, że w JER stwierdzono, że krajowi partnerzy społeczni różnie ocenili swoje zaangażowanie we wdrażanie RRF w 2023 r.; mając na uwadze, że ramy instytucjonalne dotyczące zaangażowania partnerów społecznych są zróżnicowane, ponieważ niektóre państwa członkowskie ustanowiły specjalne struktury i procedury, podczas gdy inne korzystały z istniejących kanałów dialogu społecznego, a w kilku krajach partnerzy społeczni byli zaangażowani za pośrednictwem nowych organów lub specjalnych grup roboczych utworzonych w kontekście europejskiego semestru lub w celu monitorowania wdrażania planów odbudowy i zwiększania odporności; mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny promować rokowania zbiorowe i dialog społeczny, zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w Unii Europejskiej[1a], a także znaczące zaangażowanie partnerów społecznych na właściwym etapie w odpowiednie kształtowanie polityki na szczeblu unijnym i krajowym, w tym w odniesieniu do wdrażania planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich;
	[1a] Zalecenie Rady z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie wzmacniania dialogu społecznego w Unii Europejskiej (Dz.U. C, C/2023/1389, 6.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1389/oj).

Poprawka 20

Projekt rezolucji
Motyw F b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Fb. mając na uwadze, że zgodnie ze wspólnym sprawozdaniem o zatrudnieniu na 2025 r. z 7129 kamieni milowych i wartości docelowych zawartych w 27 planach odbudowy i zwiększania odporności 2201 ma przyczynić się do realizacji polityki społecznej (około 31 %), a spośród 1742 kamieni milowych i wartości docelowych osiągniętych na dzień 14 listopada 2024 r. około 30 % wspiera politykę społeczną;

Poprawka 21

Projekt rezolucji
Motyw F c (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Fc. mając na uwadze, że społeczeństwo UE starzeje się, a według prognoz stopa zastąpienia emerytur będzie maleć w ciągu najbliższych czterdziestu lat, podczas gdy potrzeby w zakresie opieki długoterminowej są już wysokie i rosną; mając na uwadze, że ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego wśród osób starszych utrzymuje się na stałym poziomie, ale oczekuje się, że w większości państw UE stopa zastąpienia emerytur dla osób z 40-letnim stażem pracy spadnie, w niektórych przypadkach o ponad 20 punktów procentowych;

Poprawka 22

Projekt rezolucji
Motyw G

Projekt rezolucji	*Poprawka*
G. mając na uwadze, że do 31 grudnia 2028 r. Komisja musi przedstawić niezależne sprawozdanie z oceny ex post	G. mając na uwadze, że do 31 grudnia 2028 r. Komisja musi przedstawić niezależne sprawozdanie z oceny ex post

dotyczące wdrażania RRF, składające się z ogólnej oceny RRF i z informacji na temat jego skutków w perspektywie długoterminowej;	dotyczące wdrażania RRF, składające się z ogólnej oceny RRF i z informacji na temat jego skutków w perspektywie długoterminowej***, w tym danych dotyczących wyników społecznych***;

Poprawka 23

Projekt rezolucji
Motyw G a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Ga. mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą przeznaczyć co najmniej 20 % łącznej alokacji KPO i zwiększania odporności na działania, które wspierają transformację cyfrową lub pomagają sprostać wynikającym z niej wyzwaniom; mając na uwadze, że aby doprowadzić do transformacji cyfrowej, należy poprawić umiejętności cyfrowe ludności i siły roboczej, zwiększyć poziom cyfryzacji przedsiębiorstw, promować ofertę cyfrowych usług publicznych i przyspieszyć realizację najważniejszych projektów w dziedzinie administracji elektronicznej;

Poprawka 24

Projekt rezolucji
Motyw G b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	Gb. mając na uwadze, że jedynie 55,56 % osób dorosłych posiada co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe[1a]; mając na uwadze, że jednym z celów cyfrowych UE jest ro, aby do 2030 r. 80 % dorosłych posiadało co najmniej podstawowe umiejętności cyfrowe; mając na uwadze, że aby skutecznie wykorzystać swój kapitał ludzki, UE musi usunąć wszelkie formy

niedopasowania umiejętności i niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej; mając na uwadze, że aby zapewnić równe szanse w systemie edukacji i na rynku pracy, trzeba dać wszystkim dostęp do odpowiedniej infrastruktury cyfrowej i szkoleń w zakresie umiejętności cyfrowych; mając na uwadze, że przeprowadzono istotne reformy i inwestycje w umiejętności podstawowe, w tym zmiany programów nauczania, ale nie rozwiązały one w wystarczającym stopniu istniejących problemów, w związku z czym konieczne są dalsze wysiłki w całej UE w celu odwrócenia tendencji spadkowych;

[1a] Baza danych Eurostatu, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_04_70/default/table; Eurostat, „56% osób w UE ma podstawowe umiejętności cyfrowe", 15 grudnia 2023, https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20231215-3.

Poprawka 25

Projekt rezolucji
Ustęp 1

Projekt rezolucji	*Poprawka*
1. ***podkreśla***, że RRF jest bezprecedensowym instrumentem solidarności, który stanowi odpowiedź na dwa bezprecedensowe kryzysy, i kamieniem węgielnym instrumentu NGEU, który skończy się w 2026 r.; podkreśla, że RRF działa stabilizująco na państwa członkowskie w czasach dużej niepewności gospodarczej, ponieważ łagodzi negatywne skutki gospodarcze i społeczne ***oraz wspiera rządy przez przyczynianie*** się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych;	1. ***zwraca uwagę***, że RRF jest bezprecedensowym instrumentem solidarności, który stanowi odpowiedź na dwa bezprecedensowe kryzysy, i kamieniem węgielnym instrumentu NGEU, który skończy się w 2026 r.; podkreśla, że RRF działa stabilizująco na państwa członkowskie w czasach dużej niepewności gospodarczej, ponieważ łagodzi negatywne skutki gospodarcze i społeczne ***kryzysów; przypomina, że ogólnym celem RRF jest przyczynienie*** się do wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych***, aby zbudować silniejszą Europę socjalną i wzmocnić spójność społeczną, a tym samym wzmocnić***

długoterminową odporność w całej UE; podkreśla, że cel ten należy dodatkowo wzmocnić przez zapewnienie długoterminowych inwestycji publicznych w wysokiej jakości publiczne usługi socjalne oraz promowanie środków, które zmniejszają nierówności dla wszystkich;

Poprawka 26

Projekt rezolucji
Ustęp 1 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	1a. przypomina, że RRF odgrywa kluczową rolę w promowaniu spójności społecznej i terytorialnej poprzez zwalczanie ubóstwa, ograniczanie bezrobocia i wspieranie ożywienia gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu; odnotowuje, że osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 78 % w UE do 2030 r. jest jednym z głównych celów określonych w planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że chociaż cel ten jest osiągalny, konieczne są dalsze kroki na wszystkich szczeblach w celu aktywizacji uczestnictwa grup niedostatecznie reprezentowanych w rynku pracy i przyciągnięcia większej liczby osób na rynek pracy; podkreśla potrzebę ambitnych reform i inwestycji, które są zgodne z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych, priorytetowo traktują wysokiej jakości zatrudnienie i włączenie słabszych grup społecznych, zajmują się niedopasowaniem umiejętności i nowymi technologiami oraz wzmacniają dialog społeczny, infrastrukturę i systemy ochrony socjalnej, aby sprostać bezpośrednim wyzwaniom i długoterminowej odporności rynku pracy; zwraca uwagę, że z najnowszych dostępnych danych wynika, że ponad 16,3 mln osób uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu wspieranym z

RRF, a ponad 2,1 mln osób znalazło zatrudnienie albo zaangażowało się w działania związane z poszukiwaniem pracy;

Poprawka 27

Projekt rezolucji
Ustęp 1 b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	1b. podkreśla, że inwestycje i reformy w ramach RRF ukierunkowane na następne pokolenie, w szczególności w dziedzinie edukacji i dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, mają kluczowe znaczenie dla długoterminowej konwergencji społecznej; zwraca uwagę, że inwestowanie w dobrostan dzieci i wysokiej jakości edukację ma zasadnicze znaczenie dla spójności społecznej i stabilności gospodarczej; podkreśla, że środki ukierunkowane na następne pokolenie, dzieci i osoby młode w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności koncentrują się na wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, kształceniu i szkoleniu, poprawie infrastruktury szkolnej, wsparciu dla dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i zatrudnieniu ludzi młodych; w tym kontekście zwraca uwagę, że w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności przeznaczono na ten filar około 56,4 mld EUR, a z rocznego sprawozdania Komisji wynika, że państwa członkowskie osiągnęły wymierne postępy – do 31 sierpnia 2024 r. 259 z 665 kamieni milowych i wartości docelowych zostało zgłoszonych przez państwa członkowskie jako ukończone lub zostało ocenionych przez Komisję jako osiągnięte; odnotowuje, że wskaźnik postępów wyniósł 39 %, z czego 21 % oceniono we wnioskach o płatność, a dostępne dane wskazują, że ponad 9,4 mln młodych ludzi w wieku 15–29 lat

	otrzymało wsparcie za pośrednictwem RRF; wzywa państwa członkowskie dalszego zwiększania starań w ramach tego filaru zgodnie z europejską gwarancją dla dzieci, europejską strategią w dziedzinie opieki, zaleceniami Rady w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz w sprawie dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo opieki długoterminowej;

Poprawka 28

Projekt rezolucji
Ustęp 1 c (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	1c. podkreśla, ze w połączeniu z funduszami polityki spójności wdrożenie reform i inwestycji przewidzianych w planach odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich wspiera sprawiedliwy, inkluzywny i zrównoważony wzrost, przyczyniając się tym samym do powstawania nowych miejsc pracy oraz promując stabilność finansową i inwestycje; podkreśla, że RRF – oprócz wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Instrumentu Wsparcia Technicznego – promuje spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii przez poprawę konkurencyjności, odporności, gotowości na kryzys, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu państw członkowskich oraz przez wspieranie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy dzięki odpowiednim reformom i inwestycjom; zwraca uwagę, że państwa członkowskie uwzględniły w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności liczne środki mające na celu wspieranie spójności społecznej i terytorialnej, takie jak środki dotyczące dostępu do rynku pracy,

ochrony socjalnej i włączenia społecznego, a także infrastruktury i usług terytorialnych; zwraca uwagę, że w 27 krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności przeznaczono na ten filar około 261,2 mld EUR – do 31 sierpnia 2024 r. 1064 z 2888 kamieni milowych i wartości docelowych zostały zgłoszone przez państwa członkowskie jako ukończone lub zostały ocenione przez Komisję jako osiągnięte[1a]; podkreśla, że odpowiada to wskaźnikowi postępów na poziomie 37 %, z czego 20 % oceniono we wnioskach o płatność;

[1a] Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, „Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności: aktualna sytuacja i dalsze działania", luty 2025 r, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2025/765765/EPRS_IDA(2025)765765_EN.pdf.

Poprawka 29

Projekt rezolucji
Ustęp 2

Projekt rezolucji	*Poprawka*
2. wyraża zadowolenie, że od czasu pandemii RRF zapewnia tymczasową dodatkową przestrzeń fiskalną i pomaga zapobiegać rozbieżnościom między państwami członkowskimi o różnej przestrzeni fiskalnej; odnotowuje ustalenie Komisji, że RRF doprowadził do trwałego wzrostu inwestycji w całej UE, oraz oczekiwanie Komisji, iż RRF będzie miał trwały wpływ na całą UE po 2026 r., biorąc pod uwagę jego synergię z innymi funduszami UE;	2. wyraża zadowolenie, że od czasu pandemii RRF zapewnia tymczasową dodatkową ***i stabilizującą*** przestrzeń fiskalną i pomaga zapobiegać rozbieżnościom między państwami członkowskimi o różnej przestrzeni fiskalnej***, zapewniając im szybkie i bezpośrednie wsparcie***; odnotowuje ustalenie Komisji, że RRF doprowadził do trwałego wzrostu inwestycji w całej UE, oraz oczekiwanie Komisji, iż RRF będzie miał trwały wpływ na całą UE po 2026 r., biorąc pod uwagę jego synergię z innymi funduszami UE; ***podkreśla jednak, że inwestycje społeczne należy nadal traktować priorytetowo, aby zapewnić ich***

trwały wpływ, w szczególności w zakresie mieszkalnictwa, ubóstwa energetycznego, włączenia cyfrowego, dobrze funkcjonujących rynków pracy i sprawiedliwego dostępu do wysokiej jakości usług publicznych dla wszystkich;

Poprawka 30

Projekt rezolucji
Ustęp 2 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	2a. zauważa, że rozporządzenie w sprawie RRF, wraz z europejskim semestrem jako ramami określania krajowych priorytetów reform, jest ściśle powiązane z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla, że środki przewidziane w planach odbudowy i zwiększania odporności, które mają wspierać politykę społeczną, nie uwzględniają w równym stopniu wszystkich zasad Europejskiego filaru praw socjalnych, a niektóre z nich są uwzględnione jedynie w niewielkim stopniu lub nie są w pełni zgodne z ich treścią; wzywa Komisję do oceny wpływu planów odbudowy i zwiększania odporności na postępy w osiąganiu celów Europejskiego filaru praw socjalnych oraz do przeprowadzenia zdezagregowanej analizy sposobu uwzględnienia każdej zasady za pomocą środków zawartych w tych planach;

Poprawka 31

Projekt rezolucji
Ustęp 2 b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	2b. przypomina, że wdrożenie przez państwa członkowskie RRF, a także

	innych funduszy UE, takich jak SURE, pomogło chronić rynki pracy przed ryzykiem długoterminowych szkód spowodowanych podwójnym wstrząsem gospodarczym w wyniku pandemii i kryzysu energetycznego; zauważa, że w maju 2023 r. wskaźniki zatrudnienia osiągnęły rekordowo wysoki poziom, a bezrobocie spadło do rekordowo niskiego poziomu około 6 % i od tego czasu utrzymuje się ono na niskim poziomie; przypomina jednak, że stopa bezrobocia młodzieży pozostaje wysoka i wynosi średnio 15 % w całej UE i ponad 20 % w wielu państwach członkowskich; w tym kontekście zwraca uwagę na zobowiązania w ramach wzmocnionej gwarancji dla młodzieży, która nadal napędza reformy strukturalne i wspiera szanse młodzieży na zatrudnienie; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, aby w swoich KPO priorytetowo potraktowały wzmocnioną gwarancję dla młodzieży oraz aby w ramach filaru „polityka na rzecz przyszłego pokolenia" zwiększyły inwestycje w kształcenie, szkolenie i wsparcie na rzecz zatrudniania młodych ludzi;

Poprawka 32

Projekt rezolucji
Ustęp 2 c (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	2c. podkreśla różnego rodzaju działania państw członkowskich na rzecz realizacji reform regulacyjnych i pozaregulacyjnych oraz programów inwestycyjnych, które mają zwiększyć zasoby mieszkań socjalnych i przystępność cenową mieszkań, takich jak programy budowy nowych przystępnych cenowo mieszkań i programy dopłat do kredytów, programy renowacji mieszkań socjalnych dla grup znajdujących się w

	najtrudniejszej sytuacji czy też wsparcie rządowe dla gmin na nowe projekty mieszkaniowe i remonty; wzywa państwa członkowskie, aby priorytetowo potraktowały zapewnienie osobom potrzebującym dostępu do godnych i przystępnych cenowo mieszkań socjalnych lub wysokiej jakości pomocy mieszkaniowej, zgodnie z zasadą 19 Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla znaczenie ochrony prawa osób znajdujących się w trudnej sytuacji do odpowiedniej pomocy, ochrony przed przymusową eksmisją, a także zapewnienia osobom bezdomnym odpowiedniego schronienia i usług, aby ułatwić ich integrację społeczną;

Poprawka 33

Projekt rezolucji
Ustęp 3

Projekt rezolucji	*Poprawka*
3. przyjmuje do wiadomości prognozę Komisji w 2024 r. dotyczącą potencjalnego wpływu NGEU na rzeczywisty produkt krajowy brutto (PKB) UE do 2026 r., zgodnie z którą będzie on znacznie niższy niż przewidziano w symulacji z 2020 r. (1,4 % w porównaniu z 2,3 %), oraz szacunki, że NGEU może doprowadzić do znacznego, krótkoterminowego wzrostu zatrudnienia w UE nawet o 0,8 %; zauważa z zadowoleniem, że długoterminowe korzyści RRF dla PKB mogą być od trzech do sześciu razy większe niż środki wypłacone z NGEU, w zależności od tego, jak inwestycje w ramach RRF wpłyną na wydajność; podkreśla jednak, że trudno jest określić ilościowo dokładne skutki społeczne i gospodarcze RRF, ***ponieważ wpływ*** reform ***poznamy dopiero po pewnym czasie***; odnotowuje spostrzeżenie Komisji, że około połowa oczekiwanego wzrostu inwestycji publicznych w latach 2019–2025 jest związana z inwestycjami	3. przyjmuje do wiadomości prognozę Komisji w 2024 r. dotyczącą potencjalnego wpływu NGEU na rzeczywisty produkt krajowy brutto (PKB) UE do 2026 r., zgodnie z którą będzie on znacznie niższy niż przewidziano w symulacji z 2020 r. (1,4 % w porównaniu z 2,3 %), oraz szacunki, że NGEU może doprowadzić do znacznego, krótkoterminowego wzrostu zatrudnienia w UE nawet o 0,8 %; zauważa z zadowoleniem, że długoterminowe korzyści RRF dla PKB mogą być od trzech do sześciu razy większe niż środki wypłacone z NGEU, w zależności od tego, jak inwestycje w ramach RRF wpłyną na wydajność; podkreśla jednak, że trudno jest określić ilościowo dokładne skutki społeczne i gospodarcze RRF, ***biorąc pod uwagę, że urzeczywistnienie się skutków*** reform ***wymaga czasu, i podkreśla, że inwestycje należy oceniać nie tylko na podstawie wzrostu gospodarczego, ale również na podstawie ich wkładu we***

finansowanymi z budżetu UE, w szczególności RRF;	***wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych, w zmniejszanie nierówności, poprawę warunków na rynku pracy i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy oraz zapewnienie sprawiedliwej transformacji***; odnotowuje spostrzeżenie Komisji, że około połowa oczekiwanego wzrostu inwestycji publicznych w latach 2019–2025 jest związana z inwestycjami finansowanymi z budżetu UE, w szczególności RRF;

Poprawka 34

Projekt rezolucji
Ustęp 3 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	3a. podkreśla, że niedobory siły roboczej i umiejętności stanowią poważne wąskie gardła dla wzrostu gospodarczego, konkurencyjności oraz transformacji ekologicznej i cyfrowej UE i w różnym stopniu wpływają na różne sektory i państwa członkowskie, co ma konsekwencje dla ogólnej odporności UE, oraz że pomimo jej znaczenia udział w kształceniu się dorosłych pozostaje ograniczony we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla, że środki RRF mogą pobudzić inwestycje w umiejętności pracowników i szkolenia dla nich przez całe życie, aby stworzyć systemy kształcenia i szkolenia, które lepiej reagują na zmieniające się zapotrzebowanie na umiejętności i uzyskują lepsze wyniki na rynku pracy zarówno pod względem liczby, jak i jakości miejsc pracy; wzywa państwa członkowskie, aby dalej wspierały środki na rzecz zwiększenia uczestnictwa w kształceniu dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niskich kwalifikacjach, ponieważ wiele krajów opracowuje indywidualne rachunki szkoleniowe i mikropoświadczenia; uważa także, że dalsza analiza środków RRF w

tym obszarze mogłaby być przydatna do przeprowadzenia dogłębnej oceny ich wpływu; przypomina, że swobodny przepływ pracowników jest jedną z podstawowych wolności oraz że mobilność pracowników w UE może odegrać istotną rolę w rozwiązaniu problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności; zachęca państwa członkowskie, aby wykorzystały opracowane przez Cedefop prognozy umiejętności i zawarte w niej przewidywania dotyczące przyszłych tendencji zatrudnienia w sektorach, zawodach i w zakresie poszczególnych umiejętności przy opracowywaniu i wdrażaniu środków w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności dotyczących niedoborów siły roboczej i umiejętności;

Poprawka 35

Projekt rezolucji
Ustęp 3 b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	3b. zauważa, że RRF przyczynia się m.in. do tworzenia miejsc pracy, kształcenia i umiejętności dorosłych, modernizacji instytucji rynku pracy oraz szkolnictwa ogólnego, zawodowego i wyższego; podkreśla, że środki te mają na celu sprostanie niektórym wyzwaniom związanym z jakością i sprawiedliwością systemów kształcenia i szkolenia oraz ich dostosowaniem do potrzeb rynku pracy, w tym z myślą o rozwiązaniu problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej; wzywa państwa członkowskie, aby nadal wspierały modernizację wysokiej jakości szkolnictwa wyższego poprzez reformy w dziedzinie zarządzania i środki mające na celu większe umiędzynarodowienie i stworzenie dynamicznego, zorientowanego na wyniki i sprzyjającego skuteczności środowiska

dla badań naukowych i innowacji;

Poprawka 36

Projekt rezolucji
Ustęp 4

Projekt rezolucji	*Poprawka*
4. zauważa, że RRF zachęcił do ***wdrażania*** niektórych reform zawartych w zaleceniach dla poszczególnych krajów, które wydano w kontekście europejskiego semestru, ***oraz*** że tablicę wyników RRF wykorzystuje się do monitorowania postępów w osiąganiu kamieni milowych i wartości docelowych, w zapewnianiu zgodności z zasadami horyzontalnymi, ***a*** w szczególności w kontekście sześciu filarów: zielonej transformacji, transformacji cyfrowej, inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, spójności społecznej i terytorialnej, opieki zdrowotnej i odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej oraz polityki na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży, w tym edukacji;	4. zauważa, że RRF ***wymaga, aby w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności uwzględniano wszystkie wyzwania wskazane w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów lub istotną ich część jako warunek wstępny pozytywnej oceny; przyznaje, że RRF*** zachęcił do ***wdrożenia*** niektórych reform zawartych w zaleceniach dla poszczególnych krajów, które wydano w kontekście europejskiego semestru, ***jednak ETO wykrył pewne utrzymujące się niedociągnięcia dotyczące braku uwzględnienia niektórych elementów zaleceń dla poszczególnych krajów; przypomina,*** że tablicę wyników RRF wykorzystuje się do monitorowania postępów w osiąganiu kamieni milowych i wartości docelowych, ***a także*** w zapewnianiu zgodności z zasadami horyzontalnymi, w szczególności w kontekście sześciu filarów: zielonej transformacji, transformacji cyfrowej, inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu ***– w tym w zakresie spójności gospodarczej***, ***miejsc pracy, wydajności, konkurencyjności, badań naukowych, rozwoju i innowacji oraz dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego z silnymi małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP) – oraz*** spójności społecznej i terytorialnej, opieki zdrowotnej i odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej oraz polityki na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży, w tym edukacji ***i umiejętności; wzywa Komisję, aby w dalszym ciągu monitorowała niedobory pracowników i***

umiejętności oraz powiązane wyzwania w UE w kontekście europejskiego semestru, w tym poprzez prowadzenie dyskusji tematycznych, w celu promowania wymiany wiedzy i dobrych praktyk między państwami członkowskimi; przypomina o znaczeniu inwestycji zwiększających samodzielność osób z niepełnosprawnościami;

Poprawka 37

Projekt rezolucji
Ustęp 4 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	4a. przypomina, że RRF powinien wspierać transformację demograficzną UE zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych poprzez promowanie zatrudnienia i równych szans, w tym wysokiej jakości miejsc pracy dla starszych pracowników, inwestowanie w uczenie się przez całe życie, zapewnienie odpowiedniego poziomu życia osobom w podeszłym wieku dzięki zrównoważonym i odpowiednim emeryturom oraz zapewnienie dostatecznych inwestycji w opiekę długoterminową w celu wspierania zdrowego i zrównoważonego starzenia się; jest zaniepokojony prognozami zawartymi we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu na 2025 r., według których emerytury zmniejszą się, a zapotrzebowanie na opiekę długoterminową wzrośnie, co spotęguje obecne wyzwania strukturalne związane z dostępnością, przystępnością cenową i jakością opieki długoterminowej; podkreśla, że w starzejącym się społeczeństwie zapewnienie adekwatności i stabilności fiskalnej emerytur wymaga połączenia wielu różnych strategii politycznych; uważa, że państwa członkowskie muszą dołożyć większych starań w zakresie adekwatności emerytur i jakości usług opieki długoterminowej,

również poprzez inwestycje i reformy zawarte w ich planach odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z zasadami 15 i 18 Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia reform emerytalnych zorientowanych na przyszłość, które nie tylko zapewnią stabilność fiskalną, ale również zwiększą adekwatność emerytur, zapewniając wszystkim godny poziom życia;

Poprawka 38

Projekt rezolucji
Ustęp 4 b (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	4b. zauważa, że chociaż w UE nastąpił wzrost inwestycji, płace realne w UE i w większości państw członkowskich utrzymują się poniżej poziomów sprzed pandemii, a praca prekaryjna jest nadal problemem; podkreśla, że fakt, iż wpływ transferów socjalnych (z wyłączeniem emerytur) na ograniczanie ubóstwa nieznacznie się zmniejszył w 2023 r., podkreśla znaczenie dalszego wzmacniania wysiłków na rzecz zagwarantowania odpowiedniego zabezpieczenia i wsparcia dochodów zgodnie z zasadą 14 Europejskiego filaru praw socjalnych; zauważa, że kilka państw członkowskich zmieniło lub planuje zmienić przepisy dotyczące płacy minimalnej w kontekście swoich planów odbudowy i zwiększania odporności; podkreśla znaczenie reform, które mają na celu zwiększenie poziomów płacy minimalnej w porozumieniu z partnerami społecznymi, zgodnie z dyrektywą w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych, i wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie zrobiły, aby podjęły działania w tym obszarze; podkreśla potrzebę ambitnych inwestycji i reform w celu tworzenia

	wysokiej jakości warunków i miejsc pracy, zwalczania ubóstwa i segmentacji rynku pracy oraz wzmocnienia dialogu społecznego i rokowań zbiorowych zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych;

Poprawka 39

Projekt rezolucji
Ustęp 4 c (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	4c. odnotowuje nieustające wysiłki państw członkowskich na rzecz zwiększenia dostępu do usług społecznych i poprawy jakości tych usług, np. przygotowanie krajowej mapy usług społecznych, aby zidentyfikować luki w świadczeniu usług i określić potrzeby inwestycyjne; inwestycje w nowe placówki opieki zdrowotnej i telemedycynę, aby zwiększyć dostępność usług dla pacjentów; krajowe strategie w dziedzinie zdrowia, aby zwiększyć dostęp do usług zdrowotnych we wszystkich krajach; a także środki mające na celu rozwiązanie problemu niedoboru pracowników służby zdrowia oraz zatrzymywanie większej liczby pracowników poprzez szkolenia i zachęty; wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań mających na celu zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości usług podstawowych, w tym wody, urządzeń sanitarnych, transportu, usług finansowych i usług łączności cyfrowej; podkreśla, że zdrowie psychiczne jest kluczowym elementem odbudowy społeczno-gospodarczej UE i priorytetem w zakresie zdrowia w miejscu pracy; jest zaniepokojony, że niektóre państwa członkowskie nie uwzględniły w swoich krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności wystarczających środków, aby zapewnić dostępną, przystępną cenowo i wysokiej jakości opiekę zdrowotną w zakresie zdrowia

	psychicznego i wzywa państwa członkowskie do włączenia specjalnych strategii w zakresie zdrowia psychicznego do przyszłych przeglądów krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności;

Poprawka 40

Projekt rezolucji
Ustęp 4 d (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	4d. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że RRF stanowi okazję do wzmocnienia publicznych służb zatrudnienia i polityki aktywizacji zawodowej; apeluje o dalszą dyskusję na temat sposobu pokrycia kosztów nowych usług i powiązanych kosztów po zakończeniu RRF;

Poprawka 41

Projekt rezolucji
Ustęp 6

Projekt rezolucji	*Poprawka*
6. wyraża zadowolenie, że RRF wspiera zarówno reformy, jak i inwestycje w państwach członkowskich, przy czym zauważa, że wciąż pozostaje wiele do zrobienia; wyraża zaniepokojenie, że z powodu krótkiego czasu, który pozostał na wdrożenie RRF, nie uda się przeprowadzić kilku planowanych ważnych reform i dużych inwestycji;	6. wyraża zadowolenie, że RRF wspiera zarówno reformy, jak i inwestycje w państwach członkowskich, przy czym zauważa, że wciąż pozostaje wiele do zrobienia; ***podkreśla, że opóźnienia i problemy związane ze zdolnością absorpcyjną pozostają istotnymi przeszkodami dla pełnej realizacji potencjalnych korzyści płynących z RRF;*** wyraża zaniepokojenie, że z powodu krótkiego czasu, który pozostał na wdrożenie RRF, nie uda się przeprowadzić kilku planowanych ważnych reform i dużych inwestycji***, co podkreśla potrzebę bardziej ukierunkowanych i przyspieszonych działań, aby w pełni wykorzystać potencjał RRF, zwłaszcza w***

	obszarach kluczowych dla długoterminowej stabilności, wzrostu i spójności społecznej; apeluje do państw członkowskich, aby przyspieszyły jego wdrażanie i w większym stopniu korzystały z technicznych wskazówek Komisji i Instrumentu Wsparcia Technicznego;

Poprawka 42

Projekt rezolucji
Ustęp 7

Projekt rezolucji	*Poprawka*
7. podkreśla, że priorytetowe traktowanie wdrażania RRF, brak zdolności administracyjnych w wielu państwach członkowskich oraz wyzwania związane z globalnymi łańcuchami dostaw przyczyniły się do opóźnionego wdrażania polityki spójności; przypomina, że ***należy przestrzegać zasady*** dodatkowości ***i sprzeciwia się temu***, aby RRF lub inne instrumenty tymczasowe wypierały lub zastępowały politykę spójności;	7. podkreśla, że priorytetowe traktowanie wdrażania RRF, ***znaczne dodatkowe zasoby REACT-EU udostępnione na ten sam okres,*** brak zdolności administracyjnych w wielu państwach członkowskich oraz wyzwania związane z globalnymi łańcuchami dostaw***, a także przypadająca na 31 grudnia 2023 r. data zakończenia okresu kwalifikowalności w dziedzinie spójności na lata 2014–2020*** przyczyniły się do opóźnionego wdrażania polityki spójności; przypomina, że ***zgodnie z zasadą*** dodatkowości ***należy unikać tego***, aby RRF lub inne instrumenty tymczasowe wypierały lub zastępowały politykę spójności; ***podkreśla w związku z tym, jak ważne jest, by Komisja przedstawiła analizę tego, ile rzeczywistych nowych inwestycji społecznych powstało w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności;***

Poprawka 43

Projekt rezolucji
Ustęp 7 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	7a. w związku z tym przypomina, jak

	ważny jest Europejski Fundusz Społeczny Plus, którego celem jest osiągnięcie wysokiego poziomu zatrudnienia, sprawiedliwej ochrony socjalnej, wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej oraz integracyjnych/spójnych społeczeństw jako kluczowych elementów eliminacji ubóstwa; podkreśla także potrzebę synergii z wydatkami z RRF w ramach odpowiednich filarów; podkreśla ponadto, że Komisja powinna określić sposoby pomocy państwom członkowskim w przyspieszeniu wykorzystania funduszy UE i w poprawie ich absorpcji, przy jednoczesnym poszanowaniu należytego zarządzania finansami;

Poprawka 44

Projekt rezolucji
Ustęp 10

Projekt rezolucji	*Poprawka*
10. z zadowoleniem przyjmuje możliwość wykorzystania finansowania z RRF do działań przyczyniających do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) przez wspieranie inwestycji w technologie krytyczne w UE w celu zwiększenia jej konkurencyjności przemysłowej;	10. z zadowoleniem przyjmuje możliwość wykorzystania finansowania z RRF do działań przyczyniających do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) przez wspieranie inwestycji w technologie krytyczne w UE ***oraz zaradzenie problemowi niedoborów siły roboczej i kwalifikacji niezbędnych w przypadku wysokiej jakości miejsc pracy w tych dziedzinach, w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi,*** w celu zwiększenia jej konkurencyjności przemysłowej ***przy jednoczesnym dbaniu o prawa pracownicze i zmniejszaniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w sektorze technologii***;

Poprawka 45

Projekt rezolucji
Ustęp 13

Projekt rezolucji	*Poprawka*
13. ***zauważa***, że tylko 13 państw członkowskich zwróciło się o pożyczki oraz że 92 mld EUR z dostępnej kwoty 385,8 mld EUR pozostanie niewykorzystane, ponieważ kwoty tej nie zaangażowano przed upływem terminu 31 grudnia 2023 r.; zauważa, że pożyczki były atrakcyjne dla państw członkowskich, które zmagały się z wyższymi kosztami finansowania zewnętrznego na rynkach finansowych lub które starały się zrekompensować mniejsze dotacji w ramach RRF; przypomina, że Parlament opowiedział się za wyższym udziałem dotacji w stosunku do pożyczek i uważa, że w świetle ograniczonych budżetów publicznych potrzebna jest dyskusja polityczna na temat wykorzystania niewydanych środków;	13. ***ubolewa nad faktem***, że tylko 13 państw członkowskich zwróciło się o pożyczki oraz że 92 mld EUR z dostępnej kwoty 385,8 mld EUR pozostanie niewykorzystane, ponieważ kwoty tej nie zaangażowano przed upływem terminu 31 grudnia 2023 r.; zauważa, że pożyczki były atrakcyjne dla państw członkowskich, które zmagały się z wyższymi kosztami finansowania zewnętrznego na rynkach finansowych lub które starały się zrekompensować mniejsze dotacji w ramach RRF; przypomina, że Parlament opowiedział się za wyższym udziałem dotacji w stosunku do pożyczek**,** i uważa, że w świetle ograniczonych budżetów publicznych ***oraz znacznej potrzeby wsparcia finansowego w wielu obszarach, w szczególności w zakresie eliminacji ubóstwa, włączenia społecznego, zapewniania mieszkań, usług publicznych i społecznych, poprawy dialogu społecznego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i polityki zdobywania kwalifikacji, w tym umiejętności ekologicznych i cyfrowych,*** potrzebna jest dyskusja polityczna na temat wykorzystania niewydanych środków;

Poprawka 46

Projekt rezolucji
Ustęp 16 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	16a. przypomina, że RRF, zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie RRF i ust. 2.3 załącznika V do tego rozporządzenia, wymaga od Komisji, aby oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich i uwzględniła przy tym kryteria dotyczące

	ich wkładu we wzmocnienie potencjału wzrostu, tworzenie miejsc pracy oraz odporność gospodarczą, społeczną i instytucjonalną państwa członkowskiego, a także przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym przez promowanie polityki na rzecz dzieci i młodzieży oraz łagodzenie skutków gospodarczych i społecznych kryzysu związanego z COVID-19, a przez to wzmocnienie konwergencji i spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Unii; zauważa, że kryterium to jest najwyżej punktowane w ramach oceny;

Poprawka 47

Projekt rezolucji
Ustęp 18

Projekt rezolucji	*Poprawka*
18. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie państwa członkowskie przekroczyły cele w zakresie transformacji ekologicznej (37 %) i cyfrowej (20 %), przy czym średnie wydatki na cele klimatyczne i cyfrowe RRF jako całości wyniosły odpowiednio 42 % i 26 %; zauważa, że ETO wyraził wątpliwości co do tego, w jaki sposób wdrożenie środków RRF przyczyniło się do transformacji ekologicznej, i zalecił usprawnienie metod stosowanych do szacowania wpływu na klimat; podkreśla, że te same niedociągnięcia metodologiczne dotyczą wszystkich filarów RRF;	18. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wszystkie państwa członkowskie przekroczyły cele w zakresie transformacji ekologicznej (37 %) i cyfrowej (20 %), przy czym średnie wydatki na cele klimatyczne i cyfrowe RRF jako całości wyniosły odpowiednio 42 % i 26 %; zauważa, że ETO wyraził wątpliwości co do tego, w jaki sposób wdrożenie środków RRF przyczyniło się do transformacji ekologicznej, i zalecił usprawnienie metod stosowanych do szacowania wpływu na klimat; podkreśla, że te same niedociągnięcia metodologiczne dotyczą wszystkich filarów RRF, ***i wzywa Komisję do horyzontalnego stosowania zaleceń ETO***; ***podkreśla znaczenie wskaźników związanych z wdrażaniem zasad i planu działania Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa Komisję do współpracy z Parlamentem w ramach dialogu na temat odbudowy i zwiększania odporności, aby przeprowadzić przegląd wskaźników społecznych zgodnie z deklaracją z Porto, a także wzywa Komisję do konsultacji z partnerami społecznymi i społeczeństwem***

obywatelskim;

Poprawka 48

Projekt rezolucji
Ustęp 19

Projekt rezolucji	*Poprawka*
19. zwraca uwagę na wymierny wpływ, jaki RRF może mieć na cele społeczne, przy czym państwa członkowskie planują wydać na nie około 163 mld EUR***;** ***podkreśla potrzebę przyspieszenia inwestycji w rozwój obszarów wiejskich i oddalonych***, ***ochronę socjalną i integrację słabszych grup społecznych oraz zatrudnienie młodzieży, gdzie wydatki pozostają*** w ***tyle; wzywa Komisję do przeprowadzenia, w ramach tabeli wyników w zakresie*** odbudowy i zwiększania odporności***, dogłębnej oceny projektów*** i ***reform związanych*** z edukacją i ***młodzieżą realizowanych przez*** państwa członkowskie w ramach ***RRF***;	19. zwraca uwagę na wymierny wpływ, jaki RRF może mieć na cele społeczne, przy czym państwa członkowskie planują wydać na nie około 163 mld EUR***, co stanowi około 25 % szacowanych łącznych wydatków, oraz zauważa***, ***że w ramach RRF do tej pory Komisja wypłaciła około 269 mld EUR*** w ***formie dotacji, pożyczek i płatności zaliczkowych; zauważa, że po przeglądach krajowych planów*** odbudowy i zwiększania odporności ***prawie 30 % szacowanych wydatków socjalnych przeznacza się odpowiednio na inwestycje*** i ***reformy związane*** z edukacją i ***opieką nad dziećmi oraz na zdrowie i opiekę długoterminową, natomiast 25 % – na zatrudnienie i umiejętności, a resztę na politykę społeczną; wzywa*** państwa członkowskie***, aby przed upływem terminu płatności przeznaczyły co najmniej 30 % wydatków z RRF na inwestycje społeczne*** w ramach ***odpowiednich filarów***; ***1aCOM(2024)0474, s. 19.***

Poprawka 49

Projekt rezolucji
Ustęp 19 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	19a. zwraca uwagę na potrzebę przyspieszenia inwestycji we wzmocnienie

	ochrony socjalnej i publicznych usług socjalnych, dostępność i przystępność cenową mieszkań, w szczególności mieszkań socjalnych, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego – a zwłaszcza ubóstwa dzieci – wczesną edukację i opiekę nad dziećmi, kształcenie i szkolenie zawodowe dorosłych oraz rozwój umiejętności, włączenie grup znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak kobiety, dzieci, rodziny niepełne, osoby z niepełnosprawnościami, migranci, Romowie, osoby LGBTIQ, młodzież i osoby starsze, wspieranie zatrudnienia młodzieży, modernizację instytucji rynku pracy, w tym prognozowanie zapotrzebowania na umiejętności i dialog społeczny, a także rozwój obszarów wiejskich i oddalonych, na co nie przeznacza się wystarczających środków; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny w ramach tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, aby zbadać skuteczność inwestycji społecznych;

Poprawka 50

Projekt rezolucji
Ustęp 20

Projekt rezolucji	*Poprawka*
20. z zadowoleniem przyjmuje wkład wniesiony w ramach filaru inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, w szczególności w zakresie konkurencyjności i wsparcia dla MŚP; zauważa potrzebę przyspieszenia inwestycji we współpracę transnarodową, wsparcie dla przedsiębiorstw oraz zmiany regulacyjne na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, które to inwestycje są opóźnione;	20. z zadowoleniem przyjmuje wkład wniesiony w ramach filaru inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, w szczególności w zakresie konkurencyjności i wsparcia dla MŚP; zauważa potrzebę przyspieszenia inwestycji we współpracę transnarodową, wsparcie dla przedsiębiorstw ***i pracowników*** oraz zmiany regulacyjne na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, które to inwestycje są opóźnione; ***podkreśla, że w procesie inkluzywnej odbudowy priorytetem***

powinno być również gospodarka społeczna jako główna siła napędowa zrównoważonego i sprawiedliwego wzrostu;

Poprawka 51

Projekt rezolucji
Ustęp 20 a (nowy)

Projekt rezolucji	*Poprawka*
	20a. mając na uwadze, że równouprawnienie płci jest podstawową zasadą UE zapisaną w Traktatach; ubolewa w związku z tym, że równouprawnienie płci nie jest jednym z głównych filarów rozporządzenia w sprawie RRF; przypomina, że zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności powinny obejmować środki przyczyniające się do równouprawnienia płci i równych szans dla wszystkich, aby promować uczestnictwo kobiet w rynku pracy i zmniejszać segmentację na rynku pracy ze względu na płeć; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zmienione krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności zawierają 136 (pod)działań koncentrujących się na równouprawnieniu płci, i odnotowuje pozytywny wpływ innych reform i inwestycji, takich jak środki promujące równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, w tym dostęp do opieki nad dziećmi i osobami niesamodzielnymi oraz rozwój umiejętności cyfrowych, których to wdrożenie może znacząco przyczynić się do równouprawnienia płci; ubolewa, że dwa państwa członkowskie nie uwzględniły w swoich krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności żadnych środków, których bezpośrednim celem byłoby przyczynienie się do osiągnięcia równouprawnienia płci, a szereg innych państw członkowskich uwzględniło ich stosunkowo niewielką

liczbę;

Poprawka 52

Projekt rezolucji
Ustęp 28

Projekt rezolucji	*Poprawka*
28. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz wyeliminowania wąskich gardeł administracyjnych i zapewnienia wystarczających zdolności administracyjnych, aby przyspieszyć wdrażanie RRF w perspektywie terminu przypadającego na 2026 r., oraz do unikania koncentracji projektów RRF w bardziej rozwiniętych regionach i stolicach poprzez umożliwienie przekierowania środków z RRF na projekty w regionach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, co przyczyni się do realizacji celu RRF, jakim jest zwiększenie spójności społecznej, terytorialnej i gospodarczej UE; wzywa do automatycznego przedłużenia o ***12*** miesięcy projektów, których wskaźnik realizacji wynosi co najmniej 20 % przed upływem terminu przypadającego na 2026 r.; z zadowoleniem przyjmuje możliwość ustanowienia systemu ustalania priorytetów i transferu po terminie przypadającym na 2026 r., aby umożliwić finalizację trwających projektów za pośrednictwem innych systemów finansowania, w tym Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego i ewentualnego nowego europejskiego funduszu na rzecz konkurencyjności;	28. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz wyeliminowania wąskich gardeł administracyjnych i zapewnienia wystarczających zdolności administracyjnych, aby przyspieszyć wdrażanie RRF w perspektywie terminu przypadającego na 2026 r., oraz do unikania koncentracji projektów RRF w bardziej rozwiniętych regionach i stolicach poprzez umożliwienie przekierowania środków z RRF na projekty w regionach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, co przyczyni się do realizacji celu RRF, jakim jest zwiększenie spójności społecznej, terytorialnej i gospodarczej UE; wzywa do automatycznego przedłużenia o ***18*** miesięcy projektów, których wskaźnik realizacji wynosi co najmniej 20 % przed upływem terminu przypadającego na 2026 r.; z zadowoleniem przyjmuje możliwość ustanowienia systemu ustalania priorytetów i transferu po terminie przypadającym na 2026 r., aby umożliwić finalizację trwających projektów za pośrednictwem innych systemów finansowania, w tym Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego i ewentualnego nowego europejskiego funduszu na rzecz konkurencyjności;

Poprawka 53

Projekt rezolucji
Ustęp 39

Projekt rezolucji	*Poprawka*
39. wyraża ubolewanie z powodu niewystarczającego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, parlamentów krajowych i innych odpowiednich zainteresowanych stron w opracowywanie, przegląd lub wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności; przypomina, że udział władz lokalnych, regionalnych i krajowych oraz podmiotów odpowiedzialnych za rozwój tych strategii jest kluczowy dla powodzenia RRF, jak stwierdzono w art. 28 rozporządzenia w sprawie RRF; przypomina, że Parlament poparł wiążący przepis w RRF dotyczący ustanowienia wielopoziomowego dialogu w celu zaangażowania odpowiednich zainteresowanych stron oraz omówienia z nimi przygotowania i wdrażania krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, z jasnym okresem konsultacji; wzywa zatem do jak największego zaangażowania zainteresowanych stron we wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi i w oparciu o jasne i przejrzyste zasady;	39. wyraża ubolewanie z powodu niewystarczającego zaangażowania ***w niektórych państwach członkowskich*** władz lokalnych i regionalnych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, parlamentów krajowych i innych odpowiednich zainteresowanych stron w opracowywanie, przegląd lub wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności***, zgodnie z art. 18 ust. 4 lit. q) rozporządzenia w sprawie RRF, oraz podkreśla znaczenie zaangażowania partnerów społecznych w działania z zakresu polityki zatrudnienia i polityki społecznej***; przypomina, że udział władz lokalnych, regionalnych i krajowych oraz podmiotów odpowiedzialnych za rozwój tych strategii jest kluczowy dla powodzenia RRF, jak stwierdzono w art. 28 rozporządzenia w sprawie RRF; przypomina, że Parlament poparł wiążący przepis w RRF dotyczący ustanowienia wielopoziomowego dialogu w celu zaangażowania odpowiednich zainteresowanych stron oraz omówienia z nimi przygotowania i wdrażania krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, z jasnym okresem konsultacji; wzywa zatem do jak największego zaangażowania zainteresowanych stron we wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, ***z zagwarantowaniem kompleksowego i przejrzystego procesu uczestnictwa,*** zgodnie z krajowymi ramami prawnymi i w oparciu o jasne i przejrzyste zasady; ***uważa, że zaangażowanie zainteresowanych stron musi być zarówno jakościowe, jak i ilościowe, i obejmować aktywny udział w procesach monitorowania i oceny, a także przypomina, że przed zatwierdzeniem zmienionych planów należy również skonsultować się z odpowiednimi***

zainteresowanymi stronami;

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej oświadcza na swoją wyłączną odpowiedzialność, że nie otrzymała żadnych informacji od podmiotu lub osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	31.3.2025
Wynik głosowania końcowego	+: 40 –: 11 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Maravillas Abadía Jover, Grégory Allione, Nikola Bartůšek, Vilija Blinkevičiūtė, Rachel Blom, Andrzej Buła, Estelle Ceulemans, Leila Chaibi, Henrik Dahl, Johan Danielsson, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Elena Donazzan, Gheorghe Falcă, Chiara Gemma, Niels Geuking, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Sérgio Humberto, Irena Joveva, Martine Kemp, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Marit Maij, Idoia Mendia, Maria Ohisalo, João Oliveira, Aodhán Ó Ríordáin, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Villy Søvndal, Pál Szekeres, Georgiana Teodorescu, Romana Tomc, Jana Toom, Raffaele Topo, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne, Mariateresa Vivaldini, Petar Volgin, Jan-Peter Warnke, Séverine Werbrouck
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Borys Budka, Vivien Costanzo, Andi Cristea, Klára Dobrev, Estrella Galán, Rudi Kennes, Pierfrancesco Maran, Benedetta Scuderi, Andrea Wechsler, Angelika Winzig
Posłowie, o których mowa w art. 216 ust. 7 Regulaminu, obecni podczas głosowania końcowego	Salvatore De Meo

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

40	+
NI	Jan-Peter Warnke
PPE	Maravillas Abadía Jover, Borys Budka, Andrzej Buła, Salvatore De Meo, Gheorghe Falcă, Niels Geuking, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc, Andrea Wechsler, Angelika Winzig
Renew	Grégory Allione, Irena Joveva, Jana Toom, Brigitte van den Berg, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Andi Cristea, Johan Danielsson, Klára Dobrev, Isilda Gomes, Alicia Homs Ginel, Marit Maij, Pierfrancesco Maran, Idoia Mendia, Aodhán Ó Ríordáin, Raffaele Topo
The Left	Leila Chaibi, Estrella Galán, Rudi Kennes, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo, Benedetta Scuderi, Villy Søvndal

11	-
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Georgiana Teodorescu, Mariateresa Vivaldini
ESN	Petar Volgin
PfE	Nikola Bartůšek, Rachel Blom, Marie Dauchy, Mélanie Disdier, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

1	0
PPE	Henrik Dahl

Objaśnienie używanych znaków:
+ : za
- : przeciw
0 : wstrzymało się